

Ministerieel besluit tot bescherming als monument van de loods van de American Petroleum Company van Petroleum-Zuid in Antwerpen

DE VLAAMSE MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006, 27 maart 2009 en 11 mei 2012;

Gelet op het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, artikel 12.3.1, laatst gewijzigd bij het decreet van 4 april 2014;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 25 juli 2014 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 17 oktober 2014;

Gelet op het ministerieel besluit van 23 december 2014 tot vaststelling van een ontwerp van lijst van de als monument te beschermen loods van de American Petroleum Company van Petroleum-Zuid in Antwerpen;

Gelet op de behandeling van de uitgebrachte adviezen door Onroerend Erfgoed en gelet op het advies van de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed van 12 oktober 2015,

BESLUIT:

Artikel 1. Wordt beschermd overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten:

Wegens de historische en de industrieel-archeologische waarde als monument:
De loods van de American Petroleum Company van Petroleum-Zuid, gelegen in Antwerpen, Lakweg zonder nummer bekend ten kadaster:
Antwerpen, 9de afdeling, sectie I, perceelnummer 2889L (deel), zoals afgebakend op bijgevoegd plan.

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

Historische waarde:

Petroleum-Zuid in Antwerpen is als oudste petroleumhaven van België en één van de eerste in Europa, uniek en tegelijkertijd representatief voor de Tweede Industriële Revolutie. De opkomst en het groeiend gebruik van petroleum in diverse toepassingen vanaf het einde van de 19de eeuw had

./.

namelijk een uiterst belangrijke impact op de industriële, technologische, economische, sociale en ruimtelijke ontwikkelingen in België en de wereld. Al sinds 1861 was Antwerpen de eerste petroleumimporteur in Europa. Aan het begin van de 20ste eeuw werd aan de Schelde, ten zuidwesten van de binnenstad, de petroleumhaven Petroleum-Zuid aangelegd, die in de daaropvolgende decennia uitgroeide tot een belangrijke speler in de Europese petroleumindustrie. De loods van de American Petroleum Company, gebouwd voor de opslag van petroleumvaren, is één van de resterende materiële relictten op de site die getuigen van de geschiedenis en de ontwikkeling van Antwerpen als petroleumhaven en draagt bij tot de historische identiteit van Petroleum-Zuid. De loods van de American Petroleum Company werd gebouwd voor de brand van 1904 en is daarmee één van de oudste gebouwen van Petroleum-Zuid. De loods werd gebouwd op het lot I dat als eerste lot werd ontwikkeld.

Industrieel-archeologische waarde:

De petroleumhaven Petroleum-Zuid werd voornamelijk gebruikt voor de overslag en opslag van petroleumproducten. Alle gebouwen en infrastructuur hebben een specifieke plaats en functionaliteit binnen dit industrieel proces en vormen een geheel, hoewel ze uit verschillende periodes dateren. De infrastructuur en gebouwen omvatten daarom verschillende categorieën, waaronder infrastructuur en gebouwen in functie van de overslag van petroleumproducten, infrastructuur en gebouwen in functie van de opslag van petroleumproducten, haveninfrastructuur, en andere bedrijfs-, nuts- en dienstgebouwen. Om een zo getrouw mogelijk beeld te geven van deze specifieke industrie is het behoud van de context- en ensemblewaarde, de onderlinge visuele en inhoudelijke samenhang tussen de belangrijkste installaties, infrastructuur en gebouwen van essentieel belang. Slechts op die manier verankeren de erfgoedrelictten de industrieel-archeologische betekenis van deze plek. De loods van de American Petroleum Company getuigt van een vroege fase in de opslag van petroleumproducten op Petroleum-Zuid. Aanvankelijk werden de petroleumproducten aangevoerd en opgeslagen in vaten. De loods van de American Petroleum Company in baksteen met een betonnen gewelf werden voor dit doel gebouwd.

Het tonvormig gewelf van de loods van de American Petroleum Company is een heel vroeg voorbeeld van een gewapende betonnen schaalconstructie. De gewelven steunen op metalen, boogvormige I-profielen die in de bakstenen muren overgaan. De betonschaal bestaat uit drie lagen die telkens 1,5 tot 2 centimeter dik zijn. Er werd wapening aangebracht in zink, zowel getorst, gekruist als in horizontale stroken. De doelstelling was om een structuur te bouwen die een tijdlang kon weerstaan aan hoge temperaturen bij brand.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De voorschriften bepaald in hoofdstuk 6 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en hoofdstuk 6 van het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014.

Brussel, **19 JAN. 2016**

De Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS